**Bijlage 1. Overzicht van de wijzigingen beleidsregels domein Inkomen**
*23 november 2021*

**Belangrijkste wijzigingen**

1. Beleidsregels Inkomen Participatiewet

*Vrijlating giften*

Eén van de acties uit het op 3 maart 2021 vastgestelde Nalevingsbeleidsplan is het vrijlaten van giften tot € 1200. Vooruitlopend op het vaststellen van de beleidsregels hebben wij dit de afgelopen maanden al uitgevoerd. Met de voorgestelde beleidswijziging bekrachtigen wij dit.

*Vervallen schoolverlatersnorm*

Met de voorgestelde beleidswijziging laten wij de schoolverlatersnorm vervallen. Op basis van artikel 28 van de Participatiewet heeft het college de bevoegdheid om de bijstandsnorm voor schoolverlaters gelijk te stellen aan het bedrag wat de schoolverlater ontving vanuit de Wet studiefinanciering. We zien dat een lagere bijstandsnorm niet het gevolg heeft dat jongeren hun studie voortzetten. In plaats van deze financiële beperking zetten wij in op deze groep met een vaste klantmanager en de dienstverlening vanuit WerkBedrijf.

*Meer duidelijkheid over mogelijkheden om af te wijken van de kostendelersnorm*

Tijdens de politieke avond van 27 januari is de motie Wijk vaker af van de kostendelersnorm vastgesteld. Naar aanleiding van deze motie houden wij ons beleid en uitvoering nogmaals tegen het licht. We waren al ruim waar dit kon, maar breiden onze beleidsregels uit om dit steviger te positioneren richting inwoners en uitvoering. Met dit beleid zijn we in staat om tijdelijke, onvoorziene situaties op te lossen. Dit maakt duidelijk dat we in deze gevallen kunnen afwijken van de kostendelersnorm. We voeren hiermee de motie echter nog niet af. We gaan verder met het onderzoeken van mogelijkheden om vaker af te wijken van de kostendelersnorm.

2. Beleidsregels Inkomensondersteuning Participatiewet

*Heffingskortingen worden niet meer meegeteld als inkomen*

Het opgeven van heffingskortingen is voor inwoners lastig. Vaak weten ze niet precies wat ze aan heffingskortingen van het rijk krijgen. Daarnaast gaat het vaak om een gering bedrag wat niet veel invloed heeft op het uiteindelijke inkomen dat wordt berekend om de inkomensgrens te bepalen. Echter kan het moeten aanleveren van deze gegevens wel zorgen voor veel stress bij de inwoner. Voor de kindregelingen die uitgevoerd worden door Stichting Leergeld worden heffingskortingen ook niet mee gerekend. We passen deze wijziging toe op de gehele bijzondere bijstand, de meedoenregeling, het busabonnement en de CAZ.

*De meedoenregeling is nu ook opgenomen in de beleidsregels en onder gebracht bij de bijzondere bijstand*

Waarbij voor de uitvoering aansluiting is gezocht bij de regeling van de CAZ en het busvoordeelabonnement, met uitzondering van de geldende inkomens- en vermogensgrens. Deze laten we voor de meedoenregeling ongewijzigd. Nu de meedoenregeling onder de bijzondere bijstand valt is het voor de uitvoering mogelijk gebruik te maken van al bij ons bekende inkomensgegevens van inwoners. Dit betekent dat door deze wijziging zowel de uitvoering van de meedoenregeling eenvoudiger wordt en de inwoner geen gegevens meer hoeft aan te leveren die al bij ons bekend zijn.

*De inkomensgrens voor de meedoenregeling is opgehoogd van 110% naar 130%*

In lijn met het amendement ‘Meedoenregeling naar 130%’ dat aangenomen is op 20 oktober 2021 hebben we de inkomensgrens voor de meedoenregeling per 1-1-2022 opgehoogd naar 130%.

*We maken een uitzondering voor gebruik van de meedoenregeling en het busvoordeelabonnement voor statushouders die gekoppeld zijn aan Nijmegen maar nog woonachtig op het AZC-Nijmegen*

Op grond van de Participatiewet komen statushouders tijdens hun verblijf in het AZC niet in aanmerking voor bijzondere bijstand. Ten aanzien van statushouders die in het kader van de taakstelling aan Nijmegen zijn

toegewezen, maar in het AZC-Nijmegen verblijven louter in afwachting van een woning, is dat onwenselijk. Het is immers van belang dat alle inwoners zo goed mogelijk kunnen participeren, ook nieuwe inwoners. Om die reden komen statushouders in aanmerking voor de meedoenregeling en het busabonnement zodra zij in het kader van de taakstelling aan Nijmegen zijn toegewezen. . Op dit moment worden statushouders die gekoppeld zijn én woonachting zijn in het AZC Nijmegen al op deze mogelijkheden gewezen. In de praktijk zal deze aanpassing dus geen gevolgen hebben.

3. Beleidsregels Terug- en invordering Participatiewet

Deze beleidsregels zijn in 2019 geactualiseerd. Dit hebben wij gedaan vanuit het uitgangspunt dat wij inwoners niet oneindig willen achtervolgen met schulden.

*Aanpassingen n.a.v. Wet vereenvoudiging beslagvrije voet*

Met de aanpassing aan de beleidsregels Terug- en Invordering Participatiewet stellen wij de aflossingscapaciteit van fraudevorderingen af op de nieuwe wet Vereenvoudiging beslagvrije voet: 5% van de toepasselijke bijstandsnorm in plaats van 10%. Wij hanteerden sinds de ingang van de nieuwe wet dit percentage wanneer wij de vordering verrekenen met de uitkering. Wij kiezen ervoor om te verrekenen met de maandelijkse bijstand en niet met het vakantiegeld. Zo blijft de uitkeringsgerechtigde het “extraatje” in mei houden. Op verzoek is het mogelijk om wel te verrekenen met het vakantiegeld.

*Aankomende wetswijziging Participatiewet over medewerking aan een schuldregeling*

Wij anticiperen op de aankomende wetswijziging van de Participatiewet. Het was voorheen niet mogelijk om mee te werken aan een minnelijke schuldregeling wanneer inwoners een vordering schending inlichtingenplicht hebben, waarbij sprake is van opzet of grove schuld. De behandeling van het wetsvoorstel is op dit moment aangehouden. Het Rijk is voornemens gemeenten toestemming te geven te anticiperen op de wetswijziging, aangezien het niet mogen meewerken aan een schuldregeling grote gevolgen kan hebben voor de inwoner. Door een artikel te verwijderen uit onze beleidsregel anticiperen wij hierop en kunnen wij zodra het Rijk dit aangeeft in deze situaties meewerken aan een schuldregeling.

4. Beleidsregels Verhaal Participatiewet

*Meer mogelijkheid om af te wijken*

Door het toevoegen van afwijkingsgronden hebben wij nu nadrukkelijker de mogelijkheid om af te wijken op basis van de persoonlijke situatie.

5. Beleidsregels Bestuurlijke boete PW, IOAW, IOAZ

*Geen beoordeling van 0-fraude*

In 2019 hebben wij onze werkwijze rondom het opleggen van boetes aangepast. Voor een aantal gedragingen voeren wij geen boeteonderzoeken meer uit en leggen wij dus ook geen boetes meer op. De gedragingen waar het om gaat zijn gedragingen die vallen onder zogeheten 0-fraude. Dit houdt in dat er geen benadelingsbedrag voor de gemeente aan verbonden is. Voorbeelden van gedragingen zijn:

- ten onrechte in de Collectieve Aanvullende Ziektekostenverzekering voor minima (CAZ);
- ten onrechte inkomensondersteuning ontvangen;
- niet aanleveren van benodigde informatie Besluit Zelfstandigen (BBZ);
- niet inleveren van het statusformulier.

Met de voorgestelde wijzigingen wordt in nu ook in het beleid verwerkt.

6. Beleidsregels Verplichtingen, maatregelen en tegenprestatie

*Geen grote inhoudelijke wijzigingen*

De voorgestelde wijzigingen zorgen dat de beleidsregels worden geactualiseerd. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de verplichtingen die een uitkeringsgerechtigde heeft ten aanzien van re-integratie tegenover WerkBedrijf en ten aanzien van de inlichtingenplicht tegenover de gemeente. Maatregelen kunnen wij opleggen wanneer een

uitkeringsgerechtigde niet aan de verplichtingen voldoet. De maatregelenverordening Participatiewet 2016 is hiervoor de basis. De tegenprestatie vullen wij minimaal in, dit wijzigen wij niet.

**Alle wijzigingen**

| 1. Beleidsregels Inkomen Participatiewet | |
|---|---|
| Art. 1 Aanvragen om bijzondere bijstand door gehuwden | Verplaatsen naar beleidsregels Inkomensondersteuning, gaat over bijzondere bijstand. |
| Art. 1 Ambtshalve vaststelling op een aanvraag | “onder meer” toevoegen om te verduidelijken dat het geen limitatieve opsomming is, denk bijvoorbeeld aan inwoners die geen schriftelijke aanvraag kunnen doen vanwege ernstige psychiatrische problematiek. |
| Art. 2 Verificatie bankrekeningnummers | “dagafschriften” wordt “afschriften”<br>“Bij een aanvraag…aanvraag voor schulden)” verplaatsen naar beleidsregels Inkomensondersteuning, gaat over bijzondere bijstand. |
| Art. 3 Betaling van de bijstand | Toevoegen: “als hoofdregel” en “In individuele gevallen…veel verstrekte bijstand”, zodat duidelijk is dat afgeweken kan worden. We sluiten hiermee aan op inkomstenkorting op maat. |
| Art. 4.3 Beroepskosten | Verwijzingen naar de IOAZ uitkering worden verwijderd, omdat bij een herstart als zelfstandige de IOAZ uitkering wordt beëindigd. |
| Art. 4.6 Zorgverzekering betaald door derde | Aangepast n.a.v. het aangepaste beleid rondom de vrijlating van giften. |
| Art. 5.2 Vermogensvaststelling bij co-ouderschap | Onvolledig n.a.v. rechtsspraak, “Tot het daadwerkelijk…van minderjarige kinderen.” toevoegen. |
| Art. 5.3 Vrijlating van vermogen | € 3.000,- aanpassen naar € 4.000,-. Indexering. |
| Art. 8.1 Noodzakelijk uitwonend | “desgevraagd” toevoegen. De uitkeringsgerechtigde hoeft dit niet standaard te bewijzen. Er zijn uitzonderingen mogelijk. |
| Art. 8.2 Woontoeslag 18 tot 21 jarige ex-asielzoekers | Verplaatsen naar beleidsregels Inkomensondersteuning. |
| Art. 9 Omzetting bijstandsnorm na opname in een inrichting | “doorlopende woonlasten hebben en” en “en één aanvullende maand” toevoegen. Om schulden te voorkomen verstrekken we nog één maand de hogere bijstandsnorm. |
| Art. 9.1 Verblijf in een inrichting en bijzondere bijstand | “inclusief verhoging zorgverzekering” toevoegen. |
| Art. 10 Schoolverlaters | Laten vervallen. In de praktijk wordt dit nauwelijks toegepast en wanneer dit wel wordt gedaan kost dit veel tijd. Bovendien zien we dat een lagere bijstandsnorm voor schoolverlaters niet als gevolg heeft dat jongeren hun studie doorzetten. |
| Art. 11 Geen woonlasten | “van art. 21 PW” toevoegen. Dit is de juiste bijstandsnorm. |

| | |
|---|---|
| | “en de kabelaansluiting” vervangen voor “tv”. Meer gangbare benaming. |
| Art. 12 Kostendelers | Alinea toevoegen met situaties waarin wij af kunnen wijken. |

| 2. Beleidsregels Inkomensondersteuning Participatiewet | |
|---|---|
| Algemeen | Toegevoegd dat heffingskortingen niet worden meegenomen bij de berekening van het inkomen. |
| F Busabonnement | Toegevoegd dat statushouders die in het kader van de taakstelling aan Nijmegen zijn toegewezen, maar in het AZC verblijven louter in afwachting van een woning, in aanmerking komen voor het busvoordeelabonnement. |
| G Meedoen | Toegevoegd aan de bijzondere bijstand: de meedoenregeling met de voorwaarden en uitzonderingen die gelden voor deze regeling.<br>Opgehoogd de inkomensgrens van 110% naar 130%: uitvoering van het Amendement ‘Meedoenregeling naar 130%’ |

| 3. Beleidsregels Terug- en Invordering Participatiewet | |
|---|---|
| Art. 5.1 Vorderingen niet zijnde schending inlichtingenplicht | Fout in het schema.<br>Lid 4: verduidelijking dat dit lid afwijkt van lid 1 tot en met 3. |
| Artikel 5.2.2. Vordering schending inlichtingenplicht | “bij aanvang van het schuldsaneringstraject” toevoegen onder 2.a en 2.b. |
| Art. 7 Invordering | 3. Toevoegen “in de volgende… de beslagvrije voet”. Dit zijn situaties waarin we ten gunste van de belanghebbende afwijken van de beslagvrije voet.<br>3.a: verwijderen “bij uitkeringsgerechtigden en”, toevoegen “gedurende 1 jaar na uitstroom”. Dit is een tijdelijke coulance voor uitkeringsgerechtigden die uitstromen naar werk, om het werk lonend te laten zijn.<br>3.b.: Laten vervallen op basis van Wet vereenvoudiging beslagvrije voet.<br>3.d: Laten vervallen op basis van Wet vereenvoudiging beslagvrije voet.<br>4: laten vervallen. Overbodig, want we maken afspraken op basis van maatwerk.<br>Nieuw lid 4: Het uitgangspunt bij verrekenen is verrekenen met de maandelijkse bijstand. Het is mogelijk om op verzoek van de belanghebbende hiervan af te wijken. |
| Artikel 8 Invorderingsvolgorde bij verrekening | Aflossingscapaciteit van 10% wijzigen naar 5% |

| 4. Beleidsregels Verhaal Participatiewet | |
|---|---|
| Art. 3.1 | Jaartal Rapport alimentatienormen aanpassen van 2016 naar 2021 |
| Art. 3.4.1 Dringende redenen | De onderhoudsplichtige wordt geacht geen draagkracht te hebben als hij is toegelaten tot de WSNP. We voegen hier tevens de MSNP aan toe. |
| Art. 3.5.1 Aanvaardbaarheidstoets | Met ingang van de nieuwe Wet vereenvoudiging beslagvrije voet is het bestaansminimum gesteld op 95% van de geldende bijstandsnorm. De verouderde 90% aanpassen naar 95%. |
| Art. 3.5.3 Aanvaardbaarheidstoets | Jaartal Rapport alimentatienormen aanpassen van 2017 naar 2021. |

| | |
|---|---|
| Art. 4 Verhaal wegens schenking | Toevoegen van uitzonderingsgronden. Dit geeft medewerkers de mogelijkheid om vanwege dringende redenen af te zien van verhaal. Zie argument 3.3 van het collegevoorstel. |
| Art. 5 Verhaal op de nalatenschap | Toevoegen van uitzonderingsgronden. Dit geeft medewerkers de mogelijkheid om vanwege dringende redenen af te zien van verhaal. Zie argument 3.3 van het collegevoorstel. |

| 5. Beleidsregels Bestuurlijke boete PW, IOAW/IOAZ | |
|---|---|
| Art. 1 Evenredigheid | “belanghebbende” opnemen in plaatst van “hij”. |
| Art. 2 Benadelingsbedrag | Weghalen “Wanneer geen…zijnde bijstandsnorm”. We beoordelen geen 0-fraude boetes meer. Zie argument 4.3 van het collegevoorstel. |
| Art. 3 Verwijtbaarheid | Voorbeeld onder verminderde verwijtbaarheid “Als een belanghebbende… verminderde verwijtbaarheid.” Verplaatsen naar voorbeelden van het ontbreken van verwijtbaarheid.<br>Toevoegen “voorgaande geldt niet… al heeft gemeld”. |
| Art. 4 Maximering boete | Aanpassingen data en bedragen naar geldende normen.<br>Schema verwijderen, voorbeeld is achterhaald. |
| Art. 5 Recidive | Lid a laten vervallen, voor zover het ziet op 0-fraudes. We beoordelen geen 0-fraudes meer. |
| Art. 6 Waarschuwing | Bepaling is niet meer van toepassing op 0-fraude, verwijzingen op 0-fraude verwijderd. We beoordelen geen 0-fraudes meer. |
| Art. 8 Fictieve draagkracht | 10% aanpassen naar 5%. |

| 6. Beleidsregels Verplichtingen, maatregelen en tegenprestatie Participatiewet | |
|---|---|
| A. Verplichtingen 1. Inlichtingenplicht | Toevoegen aan opsomming:<br>“en arbeidsverleden”<br>“verblijf in het buitenland”<br>“eventuele indicatie SW en reden beïndiging SW-dienstverband”<br>“noodzaak tot kinderopvang”<br>“verhuizing naar andere woongemeente”<br><br>Alinea toevoegen waarmee duidelijk wordt gemaakt dat bovenstaande opsomming los staat van de inlichtingenplicht die belanghebbende heeft om relevante zaken bij het college door te geven. |
| A. Verplichtingen 2. Medewerkingsplicht | Toevoegen “mogelijkheden tot”<br>Toevoegen verduidelijking wat tot een onderzoek naar arbeidsinschakeling wordt gerekend.<br>“Jongerenloket” en “UWVwerkbedrijf” vervangen voor “WerkBedrijf”.<br>Verwijderen: “arbodiensten, werkcorporaties”.<br>Aanpassen: “…van de bedrijfs- of de arboarts…”.<br>Toevoegen: “Onderdeel van de … begeleider of werkgever”. |
| A. Verplichtingen 3. Verstrekking van gegevens | Toevoegen aan opsomming: “verblijf in het buitenland” en “detentie”. |
| A. Verplichtingen 5. Opschorten van de bijstand | Verwijderen “zowel met betrekking tot de uitkering als de arbeidsinschakeling”.<br>Toevoegen ter verduidelijking: “(status)” voor “formulier”. |
| A. Verplichtingen 6. Algemeen geaccepteerde bijstand | Alinea “De belanghebbende mag ook geen… bemiddeling niet slaagt” verplaatsen naar artikel 6.1. |

| | |
|---|---|
| A. Verplichtingen 6. 1 | Toevoegen: “belanghebbende dient aantoonbaar:”<br>Tekstuele wijzigingen in opsomming. Toevoegen “al dan niet in combinatie met scholing”.<br>Opnemen alinea uit lid 6 (zie bovenstaande wijziging). |
| A. Verplichtingen 7. Ontheffing verkrijgen algemeen geaccepteerde arbeid | Toevoegen wetsartikelen. |
| A. Verplichtingen 7.3 | Tekstuele wijzigingen. Toevoegen “arbo- of bedrijfsarts”. |
| A. Verplichtingen 8. Verplichting artikel 55 Participatiewet | Toevoegen “arbo- of” |
| B. Maatregelen 3. Heroverweging maatregel | Tekstuele wijziging in opsomming. |
| B. Maatregelen 7. Niet of niet geheel ten uitvoer gelegde maatregel | Overbodig. De verordening geeft voldoende ruimte en richting. |